

Kuntalaisaloite yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi

Khall § 176 25.08.2025

Valmistelija

*Hallintosihteeri Armi Kirvesmäki, puh. 0400 798 010 tai
armi.kirvesmaki@perho.com.*

Perhon Eläkeliiton hallitus on jättänyt 19.5.2025 päivätyn kuntalaisaloitteen yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi:

Perusteena esitämme:

- Kuntalaisten tasavertainen palvelu, kaava-alueella asuviin nähden.
- Turvallisuustekijä, lumisenakin aikana terveystalvun ja hätäpalvelun voitava toimia.
- Hyvin auratut tiet auttavat ikäihmisten kotona asumista, vaikka käyttäisi sotepalveluja kotona.
- Auraspalvelut kunnan suoritteena toiminut hyvin yli 40 vuotta, koettu sivukylille kuuluvana palveluna.
- Sivukyläläinen maksaa kiinteistöveroaa, taajamassa asuvan lailla.
- Kyseessä olevan palvelun hinta pieni verrattuna taajaman kustannuksiin.
- Ei ole todennäköistä, että kaikki tiekunnat saisivat omin voimin hoidettua hallinnolliset tehtävät, kuten kilpailutukset, tekijän löytämisen, laskutuksen ja perinnän.
- Järjestäytyneiden tiekuntien teitä oli viimeksi aurauksen piirissä 70 kpl. Tiekuuntia yhteensä 65 kpl. Tiekuuntien teiden pituus yhteensä 59,68 km. Sosiaalisin perustein pihateitä ja järjestäytymättömiä teitä 10 kpl 3,49 km.
- Tahdomme luottaa, että uusi valtuusto ymmärtää huolestamme ja päätöksellään yhtyy esitykseemme.

Oheisaineisto

- Kuntalaisaloite: yksityisteiden talvikunnossapidon palauttaminen kunnan vastattavaksi

Liitteet

-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus lähettää aloitteen ympäristö- ja teknisen lautakunnan valmisteltavaksi.

Päätös

Hyväksyttiin.

Merkittiin, että Asko Humalajoki poistui asian käsittelyn ajaksi yhteisöjääviyden perusteella.

Toimenpiteet, otteet

Ympäristö- ja tekninen lautakunta

YmpTek 30.09.2025 § 9

Valmistelija

Tekninen johtaja Alpo Anisimaa, puh. 0400 510 706, tai
alpo.anisimaa@perho.com.

Tekninen toimi on järjestänyt yksityisteiden talviaurausta aiemmin.
Talvikunnossapidon kustannukset ovat vaihdelleen vuosien 2020-2024 aikana
27 000 – 94 000 euron välillä.

Talvikausista 2023-2024 ja 2024-2025 tiekunnilta on laskutettu omavastuuna
42% toteutuneista kustannuksista kuitenkin enintään 300 €/km. Omavastuun
laskutus on työllistänyt teknistä toimea ja taloushallintoa huomattavasti ja
laskutus viivästynyt molemmilla kerroilla syksyllä. Osa tiekunnista ei ole
hoitanut omavastuun maksuja.

Kunnan järjestämästä talvikunnossapidosta on tullut joka talvi huomattavan
paljon negatiivista palautetta. Välillä on osaa on aurauttu liian usein, osaa liian
vähän, osaa liian kapeasti, osassa aura on sotkenut pihat. Näiden valitusten
tarkastus ja urakoitsijoiden reklamointi on työllistänyt teknistä toimea paljon.
Osalle yksityisteistä kunnan kilpailuttamat auraushinnat ovat olleet
huomattavan korkeita.

Valtuusto on 8.10.2024 linjannut taloudentasapainottamistoimenpiteeksi
muutoksen yksityisteiden talvikunnossapitoon. Linjauksen mukaisesti vuoden
2025 talousarvioon ei ole varattu määrärahoja yksityisteiden talviauraukseen
syksyllä ja vuoden 2026 talousarvio esitykseen on kirjattu valtuuston linjaama
30 000 euron avustus yksityisteiden kunnossapitoon. Avustusta maksetaan
enintään 500 €/km/talvikausi hakemusten perusteella keväällä 2026.

Tekninen toimi on kilpailuttanut tulevan talvikauden aurausurakat kunnan
ylläpitämiselle teille ja yksityisteiden aurausta ei ehditä järjestää tulevalle
talvikaudelle teknisen toimesta.

Yksityisteiden talvikunnossapito ei ole kunnan lakisääteinen tehtävä. Perhon
kunnan talous tilanne ei ole niin hyvällä pohjalla että ylimääräisiä tehtäviä
voitaisiin ottaa ilman veronkorotuksia.

Yksityisteiden kunnossapito on lakisääteinen tehtävä yksityisteiden varsilla
asuville. Yksityisteiden hallintointia varten on olemassa tieisännöitsijöitä ja
muuta palvelun tuottajia, joilta voi ostaa apua tiekunnan hallinnointiin.

Teknisen johtajan päätösehdotus

Lautakunta esittää kunnanhallitukselle ja edelleen valtuustolle, että
yksityisteiden talvikunnossapitoa ei oteta takaisin kunnan vastattavaksi.

Päätös

Timo Salmela teki vastaesityksen, että yksityisteiden talviauraus otetaan takaisin kunnan vastattavaksi. Alina Honkonen kannatti esitystä. Puheenjohtaja esitti, että esityksestä pidetään nimenhuutoäänestys JAA ääni pohjaesitykselle ja EI ääni vastaesitykselle. Äänestystapa hyväksyttiin. Pohjaesityksen puolesta JAA ääniä antoi 3 (Mika Kytölä, Sami Kortelainen ja Jouko Riihimäki) ja vastaesityksen puolesta EI ääniä antoi 4 (Alina Honkonen, Mari Rannila, Timo Salmela ja Pauli Jylhä). Puheenjohtaja totesi vastaesityksen voittaneen.

Toimenpiteet, otteet

-kunnanhallitus

Khall § 242 27.10.2025

154/00.01.02/2025

Valmistelija

*kunnanjohtaja Lauri Laajala, puh. 0400 517 380 tai lauri.laajala@perho.com
ja Talous- ja hallintojohtaja Terhi Paananen, puh. 040 183 3165 tai
terhi.paananen@perho.com.*

Aloitteen käsittelyssä lautakunnassa on ilmennyt mahdollinen menettelytapavirhe esteellisyyksissä ja aloite on syytä palauttaa lautakunnan valmisteluun. Menettelytapavirheen mahdollisuus on tarkastettu kuntaliiton lakiasiantuntijalta.

Oheisaineisto

-

Liitteet

-

Kunnanjohtajan päätösehdotus

Kunnanhallitus palauttaa aloitteen uudelleen valmisteluun ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle ja pyytää luottamushenkilöitä ja viranhaltijoita huomioimaan mahdolliset esteellisyydet asian käsittelyssä.

Keskustelun kuluessa Rami Erkkilä kannatti kunnanjohtajan tekemää esitystä.

Matti Kytölä teki seuraavan vastaesityksen:

1. Lautakunnan käsittelemässä asiassa on ollut kyse kunnan yksityisteiden aurasikäytännön ja avustusperiaatteiden linjaamisesta. Päätös on luonteeltaan yleinen ja normiluonteinen linjaus, joka koskee kaikkia yksityisteitä ja tiekuntia samoin perustein.

Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan luottamushenkilö on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen.

Tämä tarkoittaa, että esteellisyys syntyy vain silloin, kun käsiteltävä asia kohdistuu yksilöllisesti kyseiseen henkilöön, hänen omaisuuteensa tai tehtävänsä — esimerkiksi silloin, jos lautakunta päättää hänen hoitamansa tiekunnan avustuksesta tai aurauksesta erikseen.

Nyt käsitelty päätös ei ole koskenut yksittäistä tiekuntaa, toimitsijamiestä tai tietä, vaan kaikkia yksityisteitä kunnassa samalla tavalla. Päätöksestä ei siten ole odotettavissa erityistä hyötyä tai haittaa yksittäiselle lautakunnan jäsenelle.

Tämän vuoksi lautakunnan kokoonpano on ollut lainmukainen, eikä esteellisyyttä ole syntynyt.

Lautakunnan tekemä päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, eikä sitä ole tarpeen palauttaa valmisteluun esteellisyyssperusteella. Päätös koskee kaikkia yksityisteitä yhdenvertaisesti, eikä siitä aiheudu kenellekään lautakunnan jäsenelle henkilökohtaista hyötyä tai haittaa hallintolain 28 §:n tarkoittamalla tavalla.

2. Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapito palautetaan kunnan vastattavaksi.

Helena Poranen kannatti Matti Kytölän esitystä.

Elina Huttunen kannatti kunnanjohtajan esitystä.

Koska oli tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, puheenjohtaja teki äänestysesityksen. Puheenjohtaja esitti, että he, jotka ovat kunnanjohtajan pohjaesityksen kannalla, äänestävät JAA ja he, jotka ovat Kytölän ehdotuksen kannalla, äänestävät EI. Äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä. Äänestys ehdotus hyväksyttiin.

Äänestyssä annettiin yhteensä 6 ääntä. JAA-ääniä annettiin 2 (Erkkilä, Huttunen) ja EI-ääniä annettiin yhteensä 4 (Hertteli, Kytölä, Poranen, Kalliokoski).

Puheenjohtaja totesi, että Kytölän tekemä esitys on tullut kunnanhallituksen päätökseksi.

Päätös

1) Lautakunnan käsittelemässä asiassa on ollut kyse kunnan yksityisteiden aurauskäytännön ja avustusperiaatteiden linjaamisesta. Päätös on luonteeltaan yleinen ja normiluonteinen linjaus, joka koskee kaikkia yksityisteitä ja tiekuntia samoin perustein. Hallintolain (434/2003) 28 §:n mukaan luottamushenkilö on esteellinen, jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen läheiselleen. Tämä tarkoittaa, että esteellisyys syntyy vain silloin, kun käsiteltävä asia kohdistuu yksilöllisesti kyseiseen henkilöön, hänen omaisuuteensa tai tehtäväänsä — esimerkiksi silloin, jos lautakunta päättää hänen hoitamansa tiekunnan avustuksesta tai aurauksesta erikseen. Nyt käsitelty päätös ei ole koskenut yksittäistä tiekuntaa, toimitsijamiestä tai tietä, vaan kaikkia yksityisteitä kunnassa samalla tavalla. Päätöksestä ei siten ole odotettavissa erityistä hyötyä tai haittaa yksittäiselle lautakunnan jäsenelle. Tämän vuoksi lautakunnan kokoonpano on ollut lainmukainen, eikä esteellisyyttä ole syntynyt. Lautakunnan tekemä päätös on syntynyt laillisessa järjestyksessä, eikä sitä ole tarpeen palauttaa valmisteluun esteellisyyssperusteella. Päätös koskee kaikkia yksityisteitä yhdenvertaisesti, eikä siitä aiheudu kenellekään lautakunnan jäsenelle henkilökohtaista hyötyä tai haittaa hallintolain 28 §:n

tarkoittamalla tavalla. 2) Kunnanhallitus ehdottaa kunnanvaltuustolle, että yksityisteiden talvikunnossapito palautetaan kunnan vastattavaksi.

Rami Erkkilä jätti päätökseen eriävän mielipiteen:

Jätän eriävän mielipiteeni kunnanhallituksen päätökseen.

Perustelut:

Kunnanjohtajan päätösehdotus aloitteen palauttamisesta ympäristö- ja tekniselle lautakunnalle on oikea ja vastuullinen ratkaisu. Asian käsittelyssä on ilmennyt mahdollinen menettelytapavirhe esteellisyyskysymyksissä, ja päätöksenteon lainmukaisuus sekä esteellisyysääntöjen noudattaminen ovat keskeisiä hyvän hallinnon periaatteita. Päätöksen tekeminen ilman virheen selvittämistä ja korjaamista voisi vaarantaa asian lainvoimaisuuden ja heikentää kuntalaisten luottamusta päätöksentekoon.

Palauttaminen lautakunnalle ei tarkoita asian sivuuttamista, vaan vastuullista ja läpinäkyvää hallintoa, jolla varmistetaan asianmukainen ja puolueeton käsittely sekä se, että päätös tehdään ajantasaisen ja riittävän tiedon pohjalta.

Asko Humalajoki poistui asian käsittelyn ajaksi esteellisenä yhteisöjääviyden perusteella. Mikko Tamminen, Sarita Kirvesmäki ja Toni Syrjälä poistuivat asian käsittelyn ajaksi intressijääviyden perusteella.

Toimenpiteet, otteet
valtuusto
